

طریقه فوق الذکر خیلی قبل از ۱۸۳۹ کشف شده و تکمیل شده بود و شرح آن بطور اختصار از اینقرار است که: صفحه مفضی را در تاریکی در تحت اثر بخارید که موجب ترکیب ید با قمره و تشکیل یدوردارژان است در آورده بعد آنرا در فانوس دورین یعنی در کانون عدسی باور بروشنائی و نور عرضه داشته سپس در تاریکی بوسیله بخار زیبق عمل و اثر غیر مرئی نور را ظاهر نموده در محلول نمک طعام گلروردوسدیوم آنرا ثابت کرده اند (فرق مابین دا کرواتیپ و طریقه نی پس عبارت از استعمال زیبق است که صورت غیر مرئی را ظاهر میکند عکسهای دا کرو نی پس اوایل خیلی بد ثابت شده و کم دوام بود و بوسیله کشف سیر ژوهن هرشل هیپو سولفیت دوسود (۱) را برای ثبوت عکس روی کاغذ های گلروردارژانه معین نموده است دا کرونی پس موفق شده اند عکسهای خود را کاملاً ثابت و محو نشدنی در نور نمایند - « بقیه دارد »

هادی اشتری

ثروت روح مملکت است

مقصود من از نگارش یکسلسله مقالات که بعنوان ارمغان بگرامی مجله ارمغان تقدیم می شود کنکاش در کیفیت تحصیل ثروت مملکت است که علماء اجتماعی و اکنومیست آن را برای هر مملکتی بمنزله خون

(۱) در ۱۴ ماه مارس ۱۸۳۹ هیپو سولفات دوسود برای ثبوت عکس شناخته و تعیین

و روح میداتند « مدامتا باید دانست که وطن عزیز ما ایران دارای چگونگی کمیات و کیفیات ثروتی بوده منابع چیست و کجا است - کم و کسر تا چه درجه در آن راه یافته است - برای فهم قضیه باید دانست که مقصود از ثروت پول تنها نیست که هر مملکتی دارای پول بشود با ثروت محسوب داشته و اگر دارای پول نباشد فقیر بخوانیم بلکه مقصود از ثروت منابع ثروت است که علماء فن اجتماع از آن بقوای فکری و بدنی اهالی و وسعت زمین و کیفیت اقلیم از قبیل اعتدال هوا و غیره و مواد اولیه ارضی و غیر ارضی تعبیر نموده سرمایه ثابت و مستقر یک مملکت میداتند .

مملکت ما بالذات دارای اغلب بلکه کلیه این ثروت و سرمایه‌ها بوده و باین قیام صحیح ثروتی ممکن است تمام این منابع بکارآفتد و مواد اولیه ایران نه تنها ایرانی بلکه عالم بشریت را بهره مند سازد .

در هر حال چون مقصود ما ارائه طریق عملیات و چاره سازی فوری است در تعریف ثروت بهمین درجه قناعت و رزیده و در تعقیب مقصود میکوشیم و نخست فلاحت و زراعت که یکی از منابع و کارهای پنج گانه ثروتی از قبیل صناعت - معدنکاری - تجارت - وسایل حمل و نقل است تحت نظر دقت آورده طرق اصلاحش را بنظر اولیای امور میرسانیم باری فلاحت که نخستین منبع ثروت ایران است در ایران ناقص مانده و بحال هزاران سال قبل باقی است و نه تنها از اصلاحات فلاحتی دوره تجدد محروم است بلکه در میان کاخ قدیمش هم سبیل مفاسد رخته کرده و در شرف انهدام است .

برای اصلاح و ترقی فلاحت بایستی نخست اراضی و کشتزارها را بجهت ریزی

وزارت آموختن و پرورش

نظر دقت آورده و از همین جا شروع بعملیات کرد. اراضی ایران با وجود خرابی های عریض و طولی که در عرض و طول مملکت دست انداز شده باز بمراتب بیشتر از مایحتاج زندگی اهالی ایران مسلم قابل زرع و استفاده بوده و باندک توجه رشوه و رعایت صرفه جوئی قابل هر گونه زراعت و محصولات مفیده است ولی نسبت باراضی وسیعه ایران آب بحد کفایت موجود نیست و از این رو بر زراعت و فلاحات این مملکت کسر بزرگی عاید میگردد.

برای تحصیل آب بحد کفایت از دو طریق میتوان چاره جوئی نمود یکی فوری و آنی و دیگری تدریجی و مالی است.

چاره جوئی فوری در تحصیل آب را مانخت از طهران و حومه آن شروع کرده و در حقیقت مرکز را سرمشق عملیات محیط قرار میدهیم :

برای رسیدن باین مقصود چند راه است اول اینکه در اکثر اراضی و املاک شهریار و ورامین و غیر همای بینیم که زمین آب بالا میدهد و باعث نساد زراعت و تولید میکروب خطرناک (مالاریا) میگردد.

در اینگونه اراضی باید در وسط سیاه آبها نهری حفر کنند بمق بلکز و عرض دو ذرع لاقل و بدین وسیله اراضی دور وزیر دست را مشروب ساخته و محصولات آن اراضی آب دهنده را محفوظ دارند.

حفر اینگونه نهرها را بایستی دولت عهده دار شده و منافع آن را ببردیا اینکه ملاکین و سرمایه دارانی که جز طریقہ احتکار برای بکار بردن سرمایه های خویش راهی بلد نیستند بدین کار بگمارد و جبراً آنان را از سرمایه خود بر خوردار نموده و هر ساله مبلغی هنگفت از این راه و منبع ثروت عاید دولت و ملت گردد.

یکی دیگر از طرق فوری تحصیل آب جلو گیری از تضییع آب های قناتی و غیر قناتی بلوک شمیران است که در مدت چهار ماه هدر می رود .

بایستی بتوسط مهندسی در جاهای مناسب از قبیل بس قلعه سدهای بزرگ مانند سد قهرود بسته شود و در ظرف چهار ماه آب هائی که هدر می روند در آن جاها انبار شوند و در تابستان بمصرف زراعت برسند بدین وسیله نه تنها تمام اراضی لم یزرع اطراف طهران مشروب خواهد شد بلکه بوسیله غرس اشجار در تهیه جنگل هاهم بر میوه جات افزوده گشته هم کثرت اشجار و درختان باران های قافع را جالب و باعث میگردد بقیه دارد جلالیانس

حفظ الصحه علی

۱ - سبب ناخوشی - در این عالم هیچ چیز شایسته تر و پر ارزش تر از مواظبت و محافظت سلامتی نیست انسان فکری بالاتر از این ندارد که يك سلامت کاملی برای خود برقرار و ادامه دهد ؛ زیرا وقتی انسان سالم است می تواند کار کند و تحصیل همیشه نماید . و احتیاجاتی که طبیعت برایش تدارک کرده رفع کند ، سزاوار است بگوئیم سلامتی بی نیازی است و هیچ مبعثی در دوره زندگانی مفید تر از (باب سلامتی) قابل نوشتن نیست .

هر گاه يك نظر تفصیلی بیندازیم باطباء و محکمه ها و مریضخانه ها که بهراوانی در روی زمین وجود دارند و نیز بدرمانها و قواعد حفظ سلامت که جرائد و اعلانات همه روزه مبالغه در مدح آنها مینمایند بخوبی مبرهن و آشکار میگردد که نوع بشر مریض است ، این مطالب بدیختانه صدق است و قسمت اعظم نوع بشر مریض است . بندرت دیده میشود کسیکه مادام الحیات دارای يك سلامت ناآلوده شده باشد . هر کس از علتی شکایت دارد علاوه بر در دهی خصوصی و امراض